

Protokół

13. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. Października 1883.

Początek o godzinie 11. minut 25.

Przewodniczący Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zybkiewicz.

Sekretarze: posłowie Stanisław hr. Badeni, X. Władysław Sapieha, Jan hr. Stadnicki.

Obeenyeh posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik Jego Ekscelencya Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 12. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów.

Sekretarz p. Stanisław Badeni czyta spis petycyj od Nr 434 do 470 przydzielonych następującym komisjom: drogowej Nr. 434 i 435; edukacyjnej Nr. 436 i 438; petycyjnej Nr. 437 i 440; budżetowej Nr. 439 i 441.

Co do petycyi Nr. 442, 452, 456 i 464 wnosi poseł Romanowicz, aby je odesłać do komisji edukacyjnej.

Izba uchwała ten wniosek.

Dalej przydzielono komisji: budżetowej Nr. 443 i 444; petycyjnej Nr. 445 i 446; gospodarstwa krajowego Nr. 447.

Na wniosek p. Stanisława Badeniego uchwała Izba odesłać petycję Nr. 448 do Wydziału krajowego jako komisji.

Z dalszych petycyj przydzielono komisji: budżetowej Nr. 449, 457, 458, 459, 460, 462, 465 i 466; petycyjnej Nr. 450; prawniczej Nr. 451; drogowej Nr. 453 i 463; administracyjnej Nr. 454 i 455; edukacyjnej Nr. 461 i 467.

Co do petycyi Nr. 468 wnosi p. Antoniewicz, aby ją odesłać do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek.

Z dalszych petycyj przydzielono: komisji budżetowej Nr. 469; gospodarstwa krajowego Nr. 470.

Marszałek zawiadamia Izbę, że ukonstytuowała się komisya podatkowa i wybrała przewodniczącym p. Jaworskiego, zastępcą p. Starowiejskiego, a sekretarzem p. Władysława Sapiehę.

Sekretarz p. Stanisław Badeni czyta złożone do łaski marszałkowskiej:

1. Wniosek p. Starowiejskiego w sprawie opłat od ubezpieczeń w towarzystwach asekuracyjnych.
2. Wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego o uchwalenie odpowiedniej sumy na restaurację cerkwi w Haliczu, na przechowanie starożytności w okolicy Halicza i na zwołanie kongresu archeologów.

Marszałek oświadcza, że z wnioskami tymi, jako należycie uzasadnionymi postąpi wedle przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwszym punktem jest pierwsze czytanie wniosku p. Starowiejskiego o uregulowanie prawa do poboru szutru z rzek publicznych.

P. Starowiejski uzasadnia swój wniosek i wnosi, aby go odesłać do komisji drogowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku p. Chamca o wydanie ustawy dotyczącej się zakładów pracy.

P. Chamiec uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie go do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku p. Jędrzejowicza Edwarda o założenie gorzelnii gospodarskiej w Dublanach.

P. Edward Jędrzejowicz uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie go do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku p. Skałkowskiego o zmianę sejmowej ordynacji wyborczej, powiatowej ordynacji wyborczej i ustawy o obszarach dworskich.

P. Skałkowski uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie go do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycji prof. Dr. Mikulicza o ustanowienie stypendyów dla kandydatów szkoły chirurgiczno-operacyjnej.

Sprawozdawca p. Majer uwolniony od czytania sprawozdania komisji edukacyjnej, czyta wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„1) Celem umożliwienia studyów w szkole operacyjnej w uniwersytecie krakowskim otworzyć się mającej, przeznaczają się stypendyum w ilości 500 zł. rocznie, z którego kandydat do tego ukwalifikowany korzystać może przez dwa lata;

2) Stypendyum to przyznawać będzie Wydział lekarski Uniwersytetu krakowskiego“.

Izba uchwała bez rozprawy artykuł 1. i 2. wniosku.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia opłaty od psów w gminie miasta Białą.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, nadająca gminie miasta powiatowego Białej prawo pobierania opłaty od psów utrzymywanych w obrębie tej gminy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje.

§. 1.

Od każdego psa utrzymywanego w obrębie miasta Białej i przedmieść jego ustanawia się opłatę roczną, a to:

- 1) po 1 zł. w. a. od każdego psa na łańcuchu trzymanego;
- 2) zaś po 2 zł. od każdego innego psa.

§. 2.

Tę opłatę uiszczać należy całorocznie z góry do dnia 15. Stycznia każdego roku.

§. 3.

Wolne są od opłaty:

- a) szczenięta nie mające więcej nad dni dziesięć, tudzież
- b) psy należące do osób nie miejscowych, t. j. do osób, które mają swe stałe zamieszkanie poza za obrębem Białej, a przytem dłużej nad dni czternaście w Białej się nie zatrzymują.

§. 4.

Spis psów odbywa się corocznie.

Tak posiadacze domów, jak i posiadacze psów są obowiązani do zgłaszania psów.

W tym celu zgłosi się do zwierzchności gminnej każdy posiadacz domu lub jego zarządca o kartę zgłoszenia.

Te karty po wypełnieniu przez posiadaczy psów winne być w terminie dni ośmiu Zwierzchności gminnej zwrócone, a to pod grzywną jednego do dwóch zł. w. a. Jeżeli posiadacz psa nie wypełni karty, uskuteczni to za niego posiadacz lub zarządca domu, i uczyni o tem wzmiankę w rubryce uwag.

Posiadacz psa wzbraniający się wypełnić kartę ulegnie karze od 1. do 2 zł. w. a.

§. 5.

W karcie zgłoszenia co do psów, które podlegają opłacie 1 zł. w. a. należy wykazać przyczynę, dla której pies podlega niższej opłacie.

§. 6.

Każdy posiadacz psa obowiązany jest do dnia 15. Stycznia uiszczyć całoroczną należność, na którą otrzyma pokwitowanie wraz ze znaczkiem wyrażającym rok i liczbę spisu psów.

Dla psów należących do osób, które w Białej chwilowo przebywają, wydawane będą za opłatą 15 ct. w. a. znaczki odmiennego kształtu.

§. 7.

Szczenięta, które mają więcej jak dni dziesięć, winne być po upływie tego terminu najdalej w dni ośm ustnie lub pisemnie do opłaty zgłoszone. — Również i psy które po upływie peryodycznego terminu zgłoszenia nabyte zostaną, lub po upływie tego terminu na własność nowego posiadacza przechodzą, winny być najdalej w ciągu ośmiu dni ustnie lub pisemnie na nowo zgłoszone, i opłata za nich za bieżący rok złożona, o ile już przedtem uiszczoną nie była.

Jeżeli posiadacz psa zgłoszonego, który w ciągu roku padł, zaginął, lub sprzedany został, lub w inny sposób wyszedł z jego posiadania, chce uwolnić się od obowiązku poniesienia opłaty w następnym roku, winien w terminie 14 dni przed rozpoczęciem nowego roku donieść o ubytku psa, dla uwidocznienia w spisie. Zaniechanie tego doniesienia pociąga za sobą obowiązek uiszczenia rocznej opłaty.

§. 8.

Uiszczona opłata zwracaniem nie będą.

§. 9.

Kto psa przed opłatą ukrywa, lub cudzego znaczka używa, ulegnie karze wysokości podwójnej opłaty.

§. 10.

Znaczek winien być umocowany na obroży psa.

Psy nieopatrzone znaczkiem będą przez oprawców chwywane, a po upływie trzech dni zgładzone, jeżeli się posiadacz nie zgłosi.

Schwytane psy wydawać będzie oprawca zgłaszającemu się posiadaczowi, tylko po uiszczeniu opłaty lub kary w §. 9. przepisanej, i zapłaceniu oprawcy kwoty 1 zł. w. a.

Protokół 13. posiedzenia.

Psy, które służą do strzeżenia nie trzymane na uwięzi, będą jako wałęsające się chwywane; posiadacze zaś, żądający w powyższym terminie ich zwrotu, winni wykazać się otrzymanym znaczkami, a nadto ulegną karze 1 zł. w. a.

§. 11.

W razie zgubienia znaczku, można za opłatą 20 ct. w. a. otrzymać nowy; przedtem atoli udowodnić należy, że opłata została uiszczoną.

§. 12.

Kary z mocy postanowień §§. 4., 9. i 10. orzeka zwierzchność gminna.

Od takich orzeczeń odwołać się można do dni 14 do politycznej władzy powiatowej.

Te kary wpływają do kasy gminnej.

§. 13.

Sposób pobierania tej opłaty, kontrolowania jej, tudzież środki zaradzenia nadużyciom, określi regulamin wydać się mający przez właściwy organ Reprezentacji gminnej miasta Białej.

§. 14.

Niniejsza ustawa ma moc obowiązującą z początkiem najbliższego nowego roku po jej ogłoszeniu.

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Gross wnosi głosowanie en bloc nad całym projektem ustawy.

Izba uchwała ten wniosek i przyjmuje cały wniosek Wydziału krajowego en bloc, w 2-gim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie przystąpić do 3. czytania, bez czytania, uchwała Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, tytuł i wstęp w 3. czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej eo do przyjęcia na fundusz krajowy poręczenia za kwotę 34.000 zł. udzieloną z funduszu Państwa tytułem zaliczki bezprocentowej dla ludności Galicji potrzebującej pomocy.

Sprawozdawca p. Goldmann czyta to sprawozdanie z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Sejm krajowy zatwierdza poręczenie przyjęte przez Wydział krajowy na fundusz krajowy za sumę 34.000 zł. w. a. przyznaną w myśl ustawy z dnia 25. Marca 1883 r. (Dz. u. p. Nr. 42) na wsparcie a względnie na bezprocentowe zaliczki dla ludności Galicji potrzebującej pomocy“.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie przeniesienia miejscowości Bienkówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Myślenicach do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Makowie i Starostwa Myślenickiego.

Sprawozdawca p. Żarski czyta sprawozdanie komisji prawniczej z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Ustęp projektu terytorjalnego podziału kraju na okręgi Sądów powiatowych — zatwierdzony uchwałą sejmową z dnia 29. maja 1875, mocą którego orzeczono, że gminę Bienkówkę wydzielić należy z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Makowie, a przydzielić do c. k. Sądu powiatowego w Myślenicach, — zmienia się tym kierunkiem:

że gmina Bienkówka, należąca do c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Myślenicach, przeniesioną być winna do c. k. Sądu powiatowego w Makowie, z pozostawieniem w okręgu c. k. Starostwa powiatowego w Myślenicach.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji prawniczej o petycji (Nr. 64 sejm. 197) gminy Sapowej i Józefa Ochockiego właściciela dóbr Sapowej, o wyłączenie tej gminy z okręgu c. k. Starostwa powiatowego w Podhajeach, a przydzielenie do okręgu c. k. Starostwa w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Żarski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Nad petycją gminy Sapowej i Józefa Ochockiego, właściciela dóbr Sapowej, o wydzielenie tej gminy z okręgu c. k. Starostwa w Podhajeach, a przydzielenie do okręgu c. k. Starostwa w Buczaczu, przechodzi się do porządku dziennego“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

P. Hausner zdaje sprawę ze skrutynium uzupełniającego wyboru do komisji konkurencyjnej przedsięwziętego na poprzednim posiedzeniu.

Głosujących było 103, absolutna większość 52 głosów; wybrany został p. Adam Jędrzejowicz 97 głosami.

Izba udziela p. Ziemiałkowskiemu urlopu do końca sesji sejmowej.

Sekretarz p. Stanisław Badeni czyta złożony do łaski marszałkowskiej wniosek p. Henryka Woźdźkiego, z rezolucją do c. k. Rządu, w sprawie kas oszczędności, aby przy przestrzeganiu przepisu regulatywu z roku 1844, uwzględniano wszystkie istniejące w naszym kraju stosunki kredytu pieniężnego.

Marszałek oświadcza, że z wnioskiem tym jako należycie popartym postąpi wedle przepisów regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznacza następne na dzień 9. Października 1883, o godzinie 11 rano i czyta:

Porządek dzienny

14 posiedzenia, I. sesji, V peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie we Wtorek dnia 9. Października 1883 o godz. 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisji prawniczej o petycyach rektoratu c. k. szkoły politechnicznej i Towarzystwa politechnicznego we Lwowie o przyznanie rektorowi tej szkoły głosu wirylnego w Sejmie krajowym. — Sprawozdawca poseł Zoll.

2. Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia bursy dla uczniów Seminarjum nauczycielskiego we Lwowie. — Sprawozdawca poseł Dzieduszycki Wojciech.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o przyzwolenie gminie miasta Sambora na pobór opłat od trunków spirytusowych i piwa.

4. Sprawozdania Wydziału krajowego o udzielenie prawa na pobór opłat mytniczych:

1. a) Radzie powiatowej w Kołomyi na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn;
- b) Radzie powiatowej w Jaśle na drogach powiatowych Warzycko-Lubelskiej i Frysztacko-Brzosteckiej.
2. a) Radzie powiatowej w Nisku od mostu na rzece Tanwi pod Ulanowem;
- b) Radzie powiatowej w Stryju od mostu na rzece Opór w Hrebenowie.
3. Radzie powiatowej w Tarnowie na drodze powiatowej Tarnowsko-Zakliczyńskiej.
4. Radzie powiatowej w Chrzanowie na drogach powiatowych Chrzanowsko-Oświęcimskiej, Trzebińsko-Lgockiej z Chrzanowa do Alwerni i z Jaworznia do Wysokiego brzegu.

5. a) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Dorożowie powiatu Samborskiego od mostów na rzece Bystrzycy.

b) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Czerchawej powiatu Samborskiego od mostu na rzece Czerchawce.

c) obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Nolanach powiatu Sanockiego, od mostu na drodze gminnej;

d) obszarowi dworskiemu w Sądowej Wiszni powiatu Mościckiego, od mostów na rzece Wiszni;

e) obszarowi dworskiemu w Glinnej powiatu Brzeżańskiego od mostów na rzece Strypie;

- f) obszarowi dworskiemu w Kołodrubach powiatu Rudeńskiego, od mostu na rzece Dniestrze ;
 g) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Krościenku wyżnem powiatu Krośnieńskiego, od mostu na rzece Wisłoka.
6. Gminie wspólne z obszarem dworskim w Sokołowie powiatu Stryjskiego, od mostów na drodze gminnej z Bolechowa do kolei Lwowsko-Czerniowieckiej.
7. a) obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Tomaszowcach powiatu Kałuskiego, od mostów na rzece Bołochówce ;
 b) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Głuchowie powiatu Sokalskiego, od mostów na rzece Sołokiji.
8. O odmówieniu gminie miasta Kołomyi dalszego prawa do poboru myta kopytkowego. — Sprawozdawca poseł Badeni.
9. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Boryniczach, powiatu Bobreckiego, od mostu na rzece Suchodółce ;
10. Obszarowi dworskiemu w Birkowcach, powiatu Samborskiego, od mostu na rzece Strwiążu. Sprawozdawca poseł Wereszczyński.

Koniec posiedzenia o godzinie 12. minut 40 po południu.

Marszałek krajowy :

Dr. Zyblikiewicz w r.

Sekretarze :

Dr. St. Badeni w. r.

Wł. Sapiecha w. r.

Spis petycyj

wniesionych do Sejmu po dzień 8. Października 1883.

434. Wydział Rady pow. w Jasle ks. Buchwalda o subwencyę na wykończenie budowy drogi przez terytoryum gminy Jodłówki.
435. Gmina Brzeżany i inne gminy i obszary dworskie powiatu Rzeszowskiego przez p. ks. Buchwalda o przebudowanie drogi pow. Rzeszowsko-Krośnieńskiej.
436. Trzciniowski Franciszek, nauczyciel przez p. Romanowicza o podwyższenie płacy.
437. Gmina Rudki przez p. Jankę o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia obłąkanej Maryi Bartosiewicz.
438. Nauczyciele Sokalscy przez p. Merunowicza o uregulowanie płac według ostatniego spisu ludności.
439. Przytulisko polskie w Wiedniu przez p. Ludwika Wodzickiego o zasiłek.
440. Jan Banaszewski, nauczyciel przez p. Ochrymowicza o zapomogę i zaliczkę.
441. Towarzystwo „Szkolna Pomoc“ we Lwowie przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
442. Wydział powiat. w Podhajcach przez p. Torosiewicza o zniesienie chajderów.
443. Urzędnicy Wydziału krajowego przez p. Skalkowskiego o przyjęcie na fundusz krajowy połowę należytości od dekretów nominacyjnych wydanych od dnia 20. Października 1882.

444. Karol Piro i Rajmund Kukawski przez p. Skałkowskiego o polepszenie dotacyi pobieranej przez nich jako sług szpitala lwowskiego.
445. Agrypina Halikowska, wdowa po nauczycielu przez p. Pławickiego o wsparcie.
446. Konstanty Klimkiewicz, były nauczyciel przez p. Stanisława Stadnickiego o zapomogę.
447. Gmina Jadowniki Podgórne przez p. Jana Stadnickiego o subwencyę na osuszenie bagna na postawienie szopy i zakupno maszyny do wyrabiania torfu.
448. Gmina miasta Kołomyji przez p. Wierzbickiego o zezwolenie na pobór kopytkowego na dalsze 3 lata.
449. Marya Hendzel przez p. Płazińskiego o zapomogę.
450. Wojciech Galant, nauczyciel przez p. Scipiona o zaliczkę.
451. Wyborcy z kuryi większej własności byłego obwodu Czortkowskiego przez p. Romana Czartoryskiego o pozwolenie głosowania na posła do Sejmu w Czortkowie.
452. Jasielski Wydział powiatowy przez ks. Buchwalda o zniesienie chajderów.
453. Ten sam przez p. ks. Buchwalda o uzupełnienie §. 12 ustawy drogowej.
454. Pełnomocnicy Jurydyki przez posła ks. Buchwalda z protestem przeciw wcieleniu tej gminy do miasta Brodów.
455. Ci sami przez p. ks. Buchwalda o zniesienie orzeczenia Wydziału powiatowego co do poboru dodatków gminnych i o zniesienie prawa propiacji miejskiej na Jurydyce zaprowadzonej.
456. Wydział Towarzystwa oświaty w Stanisławowie przez posła Goreckiego o zniesienie chajderów.
457. Łysakowska Róża przez p. Podlewskiego o wsparcie.
458. Gmina m. Dąbrowy przez posła Męczińskiego o subwencyę na dokończenie budynku szkolnego.
459. Taźbiarski Michał, nauczyciel przez p. Struszkiewicza o subwencyę celem studyowania ogrodnictwa za granicą.
460. Gmina Białokiernica przez p. Kaszewkę o zapomogę dla mieszkańców dotkniętych grabieżami.
461. Jan Malik, nauczyciel przez p. Bobczyńskiego o podwyższenie płacy.
462. Katarzyna Łozińska przez p. Onyszkiewicza o zapomogę.
463. Bocheński Wydział powiatowy przez p. Hoszarda o uzupełnienie §. 12 ustawy drogowej.
464. Ten sam przez p. Hoszarda o zniesienie chajderów.
465. Petronela Krzyształowska przez p. Smolkę o dar z łaski.
466. Urbanek Edmund, nauczyciel przez p. Romanowicza o subwencyę celem kształcenia się w Wiedniu na nauczyciela śpiewu szkół średnich.
467. Tytus Budzynowski przez p. Romanowicza o zakupienie u niego dla bibliotek szkolnych dziełka „Słowniczek przemysłowy“.
468. Gmina Łomna i inne gminy pow. Turczańskiego przez p. Antoniewicza z zażaleniem na Radę powiatową i na urządowanie Wydziału powiat. w Turce.
469. Jan Dobrzański przez p. Stanisława Badeniego w sprawie budowy letniego teatru we Lwowie.
470. Petycyja Mieczysława hr. Borkowskiego i 33 innych właścicieli dóbr w kraju przez p. Szcześniego Koziebrodzkiego popierająca prośbę przedsiębiorstwa żeglugi parowej na Dniestrze.

